

З В І Т

*про роботу Головного управління
Держпродспоживслужби
в Тернопільській області
за 2018 рік*

Управління безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини

Епізоотологія. Епізоотична ситуація щодо інфекційних хвороб по області

Протягом 2018 року по області для контролю за епізоотичною ситуацією та забезпечення стабільного епізоотичного благополуччя території було проведено **625 тис.** діагностичних досліджень і **4 млн. 226 тис.** профілактичних щеплень та обробок тварин і птиці щодо більш, як **40-а** захворювань різної етіології.

Епізоотична ситуація в області була складною, проте цілком підконтрольною службі ветеринарної медицини. У всіх випадках виникнення інфекційних і паразитарних захворювань були відкриті неблагополучні пункти, а хвороби були зареєстровані та подані у щомісячні звіти за формою №1-вет і вчасно проводились оздоровчі заходи.

Впродовж цього періоду були виявлені наступні захворювання продуктивних тварин :

- великої рогатої худоби (ВРХ): діктіокаульоз та фасціольоз;
- домашніх свиней: аскаридоз та африканська чума;
- коней: стронгілідоз;
- птиці: гетеракідоз, пастерельоз, колибактеріоз.
- кролів: кокцидіоз;
- бджіл: вароатоз;
- диких свиней: африканська чума.

Всього впродовж 2018 року по області було відкрито 74 неблагополучних пункти, де виявлено 101 гол. хворих тварин, оздоровлено 67 пунктів (включаючи перехідні із 2017 року) і станом на 1.01.2019 року в області на обліку 19 неблагополучних пунктів (всі щодо сказу).

За 2018 рік по області досліджено на АЧС 1609 проб крові від домашніх свиней і виявлено 7 гол. позитивних, через що було відкрито 5 неблагополучних пунктів. Було досліджено також 81 проба від диких кабанів та виявлено 1 гол. позитивну в філії мисливського господарства «Стіжок» ТЗОВ фірми «РІО» Шумського району.

Всі неблагополучні пункти були вчасно оздоровлені.

Ситуація щодо сказу

За 2018 рік проведено 262 дослідження патматеріалу на сказ і виявлено 45 випадків захворювання різних видів тварин. З цього приводу було відкрито 44 неблагополучні пункти. Із числа захворюєлих - 23 гол це дикі та синантропні тварини (18 – лисиць, 2 – вовки, по 1-му – борсук, кріт, їжак), 22 гол це домашні тварини (собаки - 10, коти -12).

Найбільше випадків сказу за цей період реєструвалось у Бережанському районі – 9, Зборівському – 7, Тернопільському – 6.

Причинами такого стану є надмірна популяція червоної лисиці (головний резервуар вірусу сказу в природі) та безпритульні тварини – головні переносники збудника в населених пунктах.

Більшість неблагополучних пунктів, що реєструвалась за цей період (32, включаючи перехідні із 2017 року), було оздоровлено і станом на 01.01.2019 року в області на обліку перебувало лише 19 неблагополучних пунктів

Пероральна вакцинація

За період з 30 вересня по 5 жовтня 2018 року в області проводилась пероральна імунізація лисиць від сказу.

При цьому застосовували вакцину антирабічну для пероральної імунізації м'ясоїдних тварин «Орісвак», виготовлену у формі принад ТОВ «Укрветпромстач», м.Бровари, серії № 030918, терміном придатності до 09.2020 р., яку розкидали за допомогою авіаційної техніки (літаки АН-2) в кількості 20 принад на 1 кв. км угідь. Всього охоплено площу 9501,00 кв. км і використано 192020 доз вакцини.

Через місяць після завершення імунізації було розпочато проведення контролю за якістю її проведення, що здійснюється методом відбору біоматеріалу з відстріляних лисиць: сироватки крові для визначення напруги імунітету, фрагментів нижніх щелеп для підтвердження контакту лисиць з принадою (тетрациклінова проба), а також мозку для дослідження на сказ. Відповідно до плану, таких досліджень необхідно провести 286. Дослідження на сказ проводитиме ТРДЛ Держпродспоживслужби із подальшою диференціацією вакцинного і польового вірусів сказу у Києві в ДНДІ ЛД ВСЕ. На даний час відібрано 161 проба біоматеріалу і виявлено позитивних на сказ 9 проб, які будуть передосліджені у Києві.

Для дослідження на наявність тетрацикліну у Київ направлено 103 фрагменти щелеп та 19 проб сироватки крові.

Ситуація щодо лейкозу

Протягом 2018 року в області було проведено 106,05 тис. серологічних досліджень ВРХ і виділено 17 гол. РІД + (інфікованих) тварин, які негайно були здані на забій. За рік інфікованість по області становила – 0,016 %

Ситуація щодо туберкульозу

Територія області вільна від туберкульозу тварин, але протягом 2018 року регулярно проводились планові дослідження. Досліджено алергічно 112,6 тис. гол. ВРХ і виявлено 73 гол. позитивнореагуючих. Контрольно-діагностичному забою, із послідуочим бактеріологічним дослідженням піддано 96 гол. ВРХ, включаючи перехідні із 2017 року – результати негативні. На даний час продовжуються бактеріологічні дослідження 27-ми біоматеріалів із 4-х господарств 2-х районів: Лановецького – 12 матеріалів і Терехівського – 15 матеріалів. За рік проводились також алергічні дослідження на туберкульоз 1663-х гол. свиней імпортованого поголів'я. Результати негативні.

БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

З метою забезпечення населення безпечними та корисними продуктами харчування, встановлення контролю за використанням забруднюючих речовин та за дотриманням правил застосування ветеринарних препаратів наказом Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів від 05 грудня 2017 року № 1167 “Про затвердження Плану державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження на 2018 рік” - затверджено План, а наказом Головного

управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області від 18.01.2018 року №13-ОД - затверджено графік виконання даного Плану. Для ефективної роботи склалися Графіки щоквартальної доставки зразків по районах до уповноважених державних лабораторій ветеринарної медицини (Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи та Львівська регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини).

За 2018 рік досліджено 287 зразків :

Яловичина (м&арос;язи — 32, печінка — 17, сеча — 25, нирка — 1) = 75

Свинина (м&арос;язи — 36, печінка — 20, сеча — 30, нирка — 1) = 87

Птиця (м&арос;язи — 3, печінка — 2) = 5

Риба (м&арос;язи — 19) = 19

Молоко = 27

Яйця = 59

Мед = 15

Кількість зразків для кожної групи речовин рівномірно розподілялась на кожен квартал та уповноваженими лабораторіями.

Для моніторингових досліджень першочергово зразки відбирались з підприємств-експортерів: ПрАТ “Агропродукт” с. Росохач, ТОВ “Заготсервіс” смт. Підволочиськ, ТОВ “Заготзбут” м. Ланівці, ТОВ “М&арос;ясопродукт МПК” с. Ступки, ТзОВ “Білий берег” м. Зборів, ПАТ “Птахофабрика Тернопільська”, ТзОВ “Захід агропродукт” с. Соколів та інші підприємства і господарства області (загалом об&арос;єктами досліджень стали 6 боєнь по забою ВРХ , 9 боєнь — забою свиней, 2 — забою птиці, 25 господарств виробників сирого товарного молока (МТФ) , 6 птахофабрик, 15 пасік та 19 рибогосподарств).

Усі досліджувані зразки за результатами проведених лабораторних випробувань за вмістом досліджуваних показників не перевищують рівнів допустимих меж та відповідають Плану державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження на 2018 рік.

На виконання Плану державного моніторингу кормів, кормових добавок та преміксів на 2018 рік у Державному науково-дослідному контрольному інституті ветеринарних препаратів та кормових добавок (м. Львів) проведено дослідження комбікормів для птиці на вміст мікотоксинів (афлатоксину В1, Т-2 токсину, фумонізіну), антибіотиків (вірджініаміцину), пестицидів (гексахлорциклокексану, ДДТ), радіонуклідів ^{90}Sr та ^{137}Cs та наявності бактерій роду *Salmonella* (ПАТ “Птахофабрика Тернопільська” с. В.Гаї та ТОВ “Західагропродукт” м. Бучач). Вищевказані зразки, за вмістом досліджуваних показників, відповідають максимально допустимим рівням за нормативними документами.

На виконання наказу Держпродспоживслужби №14-ОД від 19.01.2018 “Про затвердження Плану державного моніторингу харчових продуктів рослинного походження при внутрішньодержавному обігу у 2018 році” у Тернопільській регіональній державній лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів досліджено 402 проби на вміст хлор- та фосфорорганічних сполук, хімічних елементів, мікотоксинів, радіонуклідів, нітратів у озимих пшениці (75 проб) та ячмені (54), кукурудзі (57), соняшнику (48), сої (58),

ріпаку (52), картоплі (16), моркві (11), буряку (9), капусти (7), полуниці (1), груша (4), яблука (10). Дані проби були відібрані у 79 господарствах 17 районів області.

При проведенні вищевказаних моніторингових досліджень у 10 випадках виявлено невідповідності щодо перевищення рівня нітратів. Вищевказаним оператрам ринку видано приписи, а дана продукція не допущена до реалізації як харчовий продукт.

Усі інші зразки за дослідженими показниками відповідають межам максимально допустимих рівнів.

У 2018 році при виконанні лабораторних випробувань, вимірювань, досліджень та експертизи під час здійснення державного контролю (нагляду):

- проведено лабораторних досліджень – 6130 (харчові продукти тваринного походження (3718 досліджень) і рослинного походження (2412 досліджень 402 зразки));
- виявлено невідповідностей – 52 (з них 10 — харчові продукти рослинного походження);
- використано бюджетних коштів – 928 061,93 грн.;
- видано приписів про усунення порушень – 36;

- кількість вилучених небезпечних харчових продуктів – 43 693,75 кг (з них 43 600 кг харчові продукти рослинного походження);

При проведенні досліджень у харчових продуктах тваринного походження (сир, масло, продукт сирний, продукт молоковмісний плавлений, молоко пастеризоване, сардельки, сосиски, стегна курячі, фарш м'ясний та свинний, м'ясо (птиці, яловиче), паштет печінковий та ін.) виявлялися невідповідності за органолептичними та мікробіологічними показниками (невідповідність по БГКП (виявлено в 0,001); МАФАНМ вище норми; коагулазопозитивний стафілокок виявлено в 1,0; дріжджі, плісень вище норми). Загальна вага вилучених та недопущених до реалізації харчових продуктів тваринного походження 93,75 кг.

ІНСПЕКТОРСЬКА РОБОТА

Станом на 31.12.2018 року в області функціонувало 70 підприємств, які здійснюють виробництво м'ясних виробів (12 м'ясопереробних підприємств, 15 боєнь, 41 ковбасний цех, 2 інших), 12 молокопереробних, 5 рибопереробних підприємств різних форм власності. Контроль за їх роботою здійснюють 36 офіційних лікарів ветеринарної медицини.

За 12 місяців 2018 року спеціалістами управлінь Держпродспоживслужби в Тернопільській області проведено **326** планових та **314** позапланових заходів. А саме: господарств різної форми власності - 129, забійних м'ясопереробних підприємств - 46, інших об'єктів - 465. За результатами перевірок складено 640 актів обстеження, 239 письмових попереджень. Відповідно до ч.10 ст.65 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» на фізичну особу-підприємця було складено протокол і Головним державним ветеринарним інспектором Тернопільської області була вручена постанова про накладання на нього штрафу в

розмірі 93075,0 грн. Крім цього до адміністративної відповідальності було притягнуто по ст.107 КУпАП - 6 осіб на суму 1156 грн, ст. 42-1 КУпАП - 1 особу на суму 51 грн.

Відповідно до інформації яка була надана районними (міським) управліннями Головного управління Держпродспоживслужби, в Тернопільській області нараховується **8856** підконтрольних об'єктів різного ступеня ризику, а саме:

ВИСОКОГО - 555

СЕРЕДНЬОГО - 1003

НЕЗНАЧНОГО - 7298

Спеціалістами ветеринарної медицини області видано **23033** документів дозвільного характеру, з них - суб'єктам господарювання - **9907**, фізичним особам - **13126**.

Також, за 2018 рік до Реєстру потужностей операторів ринку (Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10 лютого 2016 № 39) було внесено **1149** суб'єктів господарювання.

Відповідно до законів України «Про ветеринарну медицину» та «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», спеціалістами управлінь Держпродспоживслужби в районах та м. Тернополі було видано **27** експлуатаційних дозволів на потужності по виробництву не- харчових продуктів, та **10** експлуатаційних дозволів на потужності по виробництву харчових продуктів.

ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИЙ КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД НА БОЙНЯХ, МЯСОПТАХОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

За звітний період на забійні пункти області надійшло і оглянуто - 47234 голів ВРХ, в тому числі із господарств різних форм власності Тернопільської області – 6449 гол, з інших областей України – 40785 гол.

Свиней - 50466 голів, в тому числі із господарств різних форм власності Тернопільської області – 49641 гол., з інших областей України – 825 гол.

Птиці 2569995 гол, в тому числі із господарств різних форм власності Тернопільської області – 1035635 гол, з інших областей України – 1534360 гол.

ВРХ на забій поступала з: Тернопільської, Львівської, Хмельницької, Одеської, Херсонської, Волинської, Закарпатської, Вінницької, Івано-Франківської, Полтавської, Житомирської, Рівненської, Чернівецької областей України.

Свині на забій з поступали з: Тернопільської, Івано-Франківської, Хмельницької областей України.

Птиця на забій поступала з: Тернопільської, Хмельницької, Львівської, Київської, Волинської, Вінницької, Рівненської, Чернівецької, Івано-Франківської областей України.

Усі тварини поступили на забій із супровідними ветеринарними та ідентифікаційними документами.

При проведенні після-забійної ветеринарно-санітарної експертизи (ВСЕ) туш і органів були виявлені зміни притаманні таким захворюванням:

ВРХ - 2577 випадки незаразних захворювань, 2145 випадків фасціольозу. По наслідках ВСЕ не допущено в реалізацію 5640 кг м'яса, 17664 кг субпродуктів, які направлені на утилізацію.

Свиней - 13973 випадки незаразних захворювань, 21 випадок ехінококозу. По наслідках ВСЕ не допущено в реалізацію 12090 кг м'яса, 21055 кг субпродуктів, які направлені на утилізацію.

Птиці - по наслідках ВСЕ не допущено в реалізацію 18562 кг субпродуктів, які направлені на утилізацію.

По всіх випадках утилізації продукції складені відповідні акти.

За звітній період оглянуто, подвірню і на забійних пунктах, 516 - гол великої рогатої худоби, 7866 - гол свиней, 9 - овець.

На забійно-санітарних пунктах забито: 141 - голова великої рогатої худоби, 196 - голів свиней, 9 овець.

Кількість тварин забитих подвірню становить 375 - голів великої рогатої худоби та 7670 - голів свиней.

ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИЙ КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД В ДЕРЖАВНИХ ЛАБОРАТОРІЯХ ВЕТЕРИНАРНО- САНІТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ НА РИНКАХ

На території Тернопільської області функціонує 30 ринків, на яких реалізовується сільськогосподарська продукція. Контроль за безпечністю продукції здійснюється лабораторіями ветсанекспертизи на ринках.

За 2018 рік в лабораторіях ветеринарно-санітарної експертизи оглянуто (проведено експертиз) всього: 1144 - великої рогатої худоби, 20753 - свиней, 23391 - інших видів тварин, 183680 - молока і молочних продуктів, 7518 - яєць, 24081 - риби і рибопродуктів, 358 - меду, овочів і фруктів - 73172, готових харчових продуктів - 123149, інших харчових продуктів - 25229.

На підставі існуючих документів (Гостів, методик) проведено лабораторних досліджень: 3646 - яловичини, 64672 - свинини, 24051 - інших видів тварин, 294181 - молока і молочних продуктів, 17723 - яєць, 31845 - риби і рибопродуктів, 1022 - меду, овочів і фруктів - 106795, готових харчових продуктів - 124962, інших харчових продуктів - 28201.

Після проведеної ветеринарно-санітарної експертизи виявлені випадки таких захворювань: ехінококоз свиней - 124; інших інвазійних захворювань ВРХ - 9, свиней - 3.

За наслідками проведених лабораторних досліджень не допущено в реалізацію: яловичини - 0,012 т., свинини - 0,843 т., м'яса інших тварин - 0,014 т., молока і молочних продуктів - 1,290 т., яєць - 234 шт., риби і рибопродуктів - 0,382 т., овочів та фруктів - 3,460 т., готових харчових продуктів - 0,277 т., інших харчових продуктів - 0,008 т.

Не допущено та направлено на промпереробку 0,688 т. м'яса свинини, недопущено та повернуто власникам - 0,014 т. м'яса інших тварин, недопущено, денатуровано та повернуто власникам - 1,281 т. молока та молокопродуктів, недопущено та повернуто власникам - 0,354 т. риби, 3,358 т. рослинної продукції, 0,277 т. готових харчових виробів.

На утилізацію направлено: яловичини - 0,006 т., свинини - 0,075 т.; субпродуктів ВРХ - 0,006 т., субпродуктів від свиней - 0,080 т.

Направлено на утилізацію: молока і молочних продуктів – 0,009 т., риби і рибопродуктів – 0,028 т., овочів і фруктів – 0,102 т.

В усіх випадках утилізації та знешкодження продукції тваринного та рослинного походження складено відповідні акти.

Управління фітосанітарної безпеки

Основними завданнями Управління фітосанітарної безпеки, що реалізує державну політику у сферах карантину, захисту рослин і насінництва та розсадництва є:

- охорона території України від занесення регульованих шкідливих організмів;
- виявлення, локалізація і ліквідація регульованих шкідливих організмів;
- запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у зони, вільні від таких регульованих шкідливих організмів на території України;
- здійснення державного контролю за дотриманням карантинного режиму і проведенням заходів із карантину рослин при вирощуванні, заготівлі, вивезенні, ввезенні, транспортуванні, зберіганні, переробці, реалізації та використанні об'єктів регулювання;
- здійснення державного контролю за:
 - дотриманням регламентів зберігання, транспортування, торгівлі та застосування засобів захисту рослин;
 - запобігання масовому розмноженню та поширенню шкідливих організмів;
 - своєчасне здійснення рекомендованих заходів щодо захисту рослин, додержання підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами встановлених регламентів застосування засобів захисту рослин;
 - своєчасне проведення профілактичних та винищувальних заходів щодо боротьби з шкідниками у місцях зберігання запасів продукції рослинного походження;
 - дотриманням вимог законодавства у сфері насінництва та розсадництва за обігом насіння і садивного матеріалу на території України.

Планові завдання Управлінням фітосанітарної безпеки у 2018 році виконано, а по деяких показниках і перевиконано. Виконання основних заходів у 2018 році:

У 2018 році оглянуто 9057,15246 тонн, 11 610234 штук імпортованих об'єктів регулювання.

Оглянуто об'єкти регулювання, які перевозилися в межах країни, у кількості: 7675,799 тонн, 66697,562 м³, та 184981 штук.

У звітному році видано 1656 карантинних сертифікатів.

При огляді продукції, яка відправлялася на експорт, оглянуто: 149626,392974 тонн, 46896,956535 м³ та 367322 штук об'єктів регулювання.

Оформлено та видано 6214 фітосанітарних сертифікати.

В 2018 році оглянуто реекспортних вантажів у кількості 145,0 тис. штук та 1,05 тонн. Видано 2 фітосанітарних сертифікати на реекспорт.

В 2018 році у відділі митного оформлення № 1 митного поста «Тернопіль – центральний» та у відділі митного оформлення № 2 митного поста «Тернопіль – центральний» при візуальній перевірці імпортованих дерев'яних піддонів, як супровідної тари, виявлено порушення Міжнародного стандарту з фітосанітарних заходів № 15 «Регулювання дерев'яного пакувального матеріалу в міжнародній торгівлі» та наказу Міністерства аграрної політики від 22.12.2005 № 731 «Про затвердження фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, експорту та виробництва дерев'яного пакувального матеріалу», а саме – відсутнє маркування дерев'яного пакувального матеріалу. Дані дерев'яні піддони були завезені з Ісландії у кількості - 127 штук, з Італії у кількості 108 штук, з Польщі - 98 штук, з Естонії - 90 штук, з Іспанії – 84 штуки, з Російської Федерації - 46 штук, з Норвегії – 24 штуки, з Угорщини – 21 штука, з Туреччини – 14 штук, з Чеської Республіки - 13 штук, з Австрії – 1 штука, з Словенії – 1 штука, з Німеччини - 1 штука. До даних об'єктів регулювання вжито відповідну фітосанітарну процедуру, а саме - знищення шляхом спалювання, а також виявлено порушення Міжнародного стандарту з фітосанітарних заходів № 12 «Вказівки щодо фітосанітарних сертифікатів», завезено борошно вівсяне у кількості 1,536 т без фітосанітарного сертифіката країни – походження, а саме – Німеччини, а також зерно рису та борошно пшеничне - 1,68 т., з Німеччини.

У 2018 році в імпортованих об'єктах регулювання, а саме в зрізах квітів у кількості 112 шт. походженням Нідерланди, виявлено регульований шкідливий організм – західний квітковий трипс. Заражені об'єкти регулювання знищені шляхом спалювання.

За період 2018 року державними фітосанітарними інспекторами Тернопільської області проводилася робота по виявленню регульованих шкідливих організмів шляхом обстеження сільськогосподарських угідь. Обстеження на виявлення карантинних організмів проводилися візуально, за допомогою феромонних пасток, харчових принад та методом відбору зразків та ґрунтових проб. Отже, в 2018 році проведено обстеження на виявлення американського білого метелика на площі 539,78 га; віспи (шарки) слив на площі 50,8 га; бактеріального опіку плодівих – 516,3 га; західного кукурудзяного жука на площі 2163,0 га; диплодіозу кукурудзи – 1576 га; бурої гнилі картоплі – 100 га; ризоманії цукрових буряків – 1122 га; раку картоплі – 220,61 га; золотистої картопляної нематоди та блідої картопляної нематоди обстежено на площі 120,61 га; картопляної молі проведено обстеження на площі 100 га; середземноморської плодової мухи – 115 га; південноамериканської томатної молі – 100 га; західного квіткового трипсу – 0,3 га; тютюнової білокрилки – 0,05 га; каліфорнійської щитівки - 35 га; лісового шовкопряда – 40 га; смолівки кедрової – 100 га; смолівки веймутової сосни – 50 га; вусача мінливого - 30 га; чорного соснового вусача – 30 га; заболонника Моравіца – 50 га; модринового короїда – 50 га; капрового жука та інших карантинних видів шкідників запасу на площі 37942,2 м²; японського соснового вусача - 30 га; стеблової нематоди картоплі – 100 га; бактеріального в'янення кукурудзи – 41,64 га; індійської сажки пшениці – 1607 га. У 2018 році на виявлення карантинних видів бур'янів проведено обстеження у Тернопільській області на таких площах: амброзії полинолистої – 8800,893 га; амброзії трироздільної – 8452,49 га; гірчака якірцевого, сорго алепського, ценхруса довгоголкового, пасліна колючого на площі 4731,01 га; карантинних видів повитиць на площі 1561,75 га.

Під час обстежень виявлено нове вогнище карантинного організму – західного кукурудзяного жука на площі 100 га (в одному господарстві).

Скасовано карантинний режим по вірусному карантинному захворюванню – ризоманії цукрових буряків у трьох районах області на площі 16 га, у зв'язку з відсутністю вірусу у зразках коренеплодів.

У 2018 року проводилися обстеження посівів сої, ячменю та кукурудзи з метою формування Переліку осіб, які планують експорт кукурудзи до Китайської Народної Республіки (КНР), Переліку осіб, які планують експорт ячменю до КНР та Переліку осіб, які планують експорт сої до КНР. Загальна площа таких обстежень становить – 22704,36 га.

На виконання вимог Євразійського економічного союзу проводилися обстеження з метою встановлення офіційного статусу місць виробництв вільних від регульованих шкідливих організмів, а також шкідливих організмів. Обстеження проводилися на посівах сої, кукурудзи. Загальна площа таких обстежень склала 5219,025 га

В 2018 році державними фітосанітарними інспекторами обстежено 3104,9 га лісових насаджень. Оглянуто 106517,0582 м³ лісо- продукції, направлено 4559 зразків на проведення фітосанітарної експертизи. Під час обстеження лісонасаджень та проведення фітосанітарної експертизи регульованих шкідливих організмів не виявлено.

Впродовж 2018 року проводилися планові та позапланові заходи державного нагляду - перевірки щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог чинного законодавства у сферах захисту та карантину рослин у кількості - 125 перевірок. За результатами таких перевірок складено 111 актів перевірки дотримання вимог законодавства у сфері захисту рослин (109 - планових і 2 позапланових) та 38 актів перевірки дотримання законодавства у сфері карантину рослин.

Проведено 2 (два) позапланових заходи державного нагляду у сфері захисту рослин, за результатами яких розглянуто дві справи про адміністративне правопорушення та дві особи притягнуто до адміністративної відповідальності.

Винесено 38 приписів щодо усунення порушень законодавства у сферах захисту та карантину рослин - 7 (сім) приписів у сфері карантину рослин та 31 (тридцять один) припис у сфері захисту рослин.

В 2018 року спеціалістами здійснено контроль за проведенням захисних міроприємств хімічним методом від шкідників, хвороб та бур'янів на площі 2662,2 тис.га (інсектицидами – 823,7 тис. га, фунгіцидами – 776,6 тис.га, гербіцидами – 898,6 тис.га, біологічними препаратами – 84,5 тис.га, десикація посівів – 78,8 тис. га).

Проведено навчання осіб, діяльність яких безпосередньо пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею пестицидами і агрохімікатами, при цьому видано 1572 допусків та посвідчень.

Проведено моніторинг насінневих компаній, які займаються виробництвом та реалізацією насіння у кількості 12 суб'єктів господарювання. Встановлено, що у 2018 році реалізовано 18398,4979 тонни насіння сільськогосподарських культур (в т.ч. і імпортного, походженням Чехія, Румунія, Нідерланди, Німеччина, Данія).

Проведено моніторинг насінницьких посівів ярих культур, внаслідок якого встановлено, що насінницькі посіви пшениці ярої висіяні на загальній площі 351,80 га, ячменю ярого – 1400,00 га, гороху – 1644,00 га, сої – 2039 га, гречки – 30,00 га; бобів кінських – 20,00 га, гірчиці білої – 20,00 га; гірчиці сарептської – 5,00 га. Загальна площа насінницьких посівів ярих культур становить 5509,80 га. Проведено моніторинг

насінницьких посівів озимих культур, закладених під урожай 2019 року і встановлено, що насінницькі посіви пшениці озимої висіяні на загальній площі 4632,00 га, ячменю озимого – 730,60 га, ріпаку озимого – 99,00 га. Загальна площа насінницьких посівів озимих культур становить 5461,60 га.

Проведено моніторинг закладання ділянок для селекційних, дослідних робіт і експонування сільськогосподарських культур на площі 5,552 га, (кукурудза – 1,852 га, соняшник – 0,5 га, огірки – 0,5 га, пшениця озима – 2,7га.)

Розроблено та направлено для розміщення на сайтах районних держадміністрацій, районних управлінь та відділів агропромислового розвитку інформаційні листівки на тему «Дотримання техніки безпеки при виконанні робіт з пестицидами і агрохімікатами», «Безпека бджіл під час використання пестицидів в сільському господарстві», «Пам'ятка суб'єктам господарської діяльності щодо встановлення вільних зон». Також дана інформація надіслана на електроні адреси 342 с/г підприємствам, 292 об'єднаним територіальним громадам та сільським радам.

У 2018 році Управлінням фітосанітарної безпеки для здійснення превентивних функцій проведена наступна робота.

Проводилися бесіди та лекції із суб'єктами господарської діяльності щодо застосування засобів захисту рослин; щодо небезпечності регульованих та інших шкідливих організмів.

Підготовлено та розповсюджено буклети «Небезпечна рослина – Борщівник Сосновського», «Амброзія полинолиста», «Американський білий метелик».

Проведено наради із суб'єктами господарської діяльності на теми: «Фітосанітарні вимоги країн-імпортерів сільськогосподарської продукції»; «Дотримання вимог законодавства у сфері насінництва та розсадництва, налагодження співпраці із суб'єктами насінництва щодо виявлення та запобігання обігу контрафактного насіння».

Проведено спільне засідання Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області з органами місцевого самоврядування, профільними асоціаціями, сільгоспвиробниками, іншими зацікавленими органами щодо обігу насіння та садивного матеріалу тільки за наявності сертифікатів на сортову та посівну якість, підтверджень на ввезення насіння для селекційних, дослідних робіт та експонування, запобігання обігу контрафактного насіння, дотримання технології виробництва та знищення насіння.

У 2018 році проведено 5 нарад із державними фітосанітарними інспекторами за підсумками роботи, 2 наради із суб'єктами господарської діяльності щодо дотримання вимог українського та міжнародного законодавства. Взято участь у круглому столі на тему «Легкість переміщення товарів через кордон: національний та регіональний виміри» за участю керівництва Тернопільської обласної державної адміністрації та представників Громадської організації «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій». Також взято участь у нараді з експортерами вітчизняної продукції, де висвітлювалося питання фітосанітарного контролю експортних об'єктів регулювання.

Управлінням фітосанітарної безпеки у 2018 році розглянуто звернень громадян у кількості 28 штук, в т.ч. від органів влади – 12 штук, через Урядову гарячу лінію – 3 штуки, від Держпродспоживслужби – 1 штуку, від громадян – 12 штук. Звернення надходили по питаннях захисту рослин – порушення техніки безпеки та недотримання санітарних норм і правил при застосуванні пестицидів. Звернення розглядалися у встановлені законодавством терміни. Державні фітосанітарні інспектори приймали участь у складі комісій, які були створені як органами місцевого самоврядування, а також із спеціалістами Головного та районних управлінь Держпродспоживслужб області.

У 2018 році надано адміністративних послуг:

- 1656 карантинних сертифікатів;
- 6214 фітосанітарних сертифікати;
- 2 фітосанітарних сертифікати на реекспорт.

У 2018 році Управління фітосанітарної безпеки надало платних послуг на суму понад 1 млн. 884 тис. 189 грн. (інспектування, огляд, обстеження об'єктів регулювання, а також контроль за проведенням знезараження.)

Управління фітосанітарної безпеки постійно проводить роз'яснювальну роботу у сферах карантину, захисту рослин, насінництва та розсадництва у засобах масової інформації. В 2018 році проведено 27 виступів на радіо, надано 2 коментаря на тернопільському телебаченню, опубліковано 37 статей, прочитано 93 лекції та проведено 562 бесіди.

Заплановані заходи на 2019 рік.

Проведення навчання фахівців Управління фітосанітарної безпеки (лютий - березень).

Складання прогнозу фітосанітарного стану агроценозів та рекомендації щодо захисту сільськогосподарських рослин від шкідників, хвороб та бур'янів у господарствах Тернопільської області на 2019 рік.

Проведення наради з сільгоспвиробниками, експортерами щодо надання роз'яснення фітосанітарних вимог країн-партнерів у міжнародній торгівлі та необхідність їх виконання, а також наради з сільгоспвиробниками по безпечному застосуванні пестицидів, з метою попередження недопущення отруєння бджіл.

Здійснення моніторингу насіннєвих компаній, які займаються виробництвом та реалізацією насіння сільськогосподарських культур на території Тернопільської області.

Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства

Під наглядом Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області перебуває 14282 об'єкти. Кількість об'єктів змінилась, за рахунок збільшення кількості зареєстрованих потужностей операторів ринку (харчові об'єкти) та кількості лікувально-профілактичних та навчальних закладів, за рахунок реформування галузей, зокрема:

Загальна кількість, усього	об'єктів централізованого водопостачання	дошкільних навчальних закладів	загально-освітніх навчальних закладів	закладів оздоровлення /відпочинку для літєй	оздоровчих закладів для дорослих	ЛПЗ охорони здоров'я	харчових об'єктів (харч. пром-сті, рестор. госп-ва, товарів)	підприємства сільськ. господарства	об'єктів поводження з ТПВ	з них полігонів для ТПВ	сміттєзвалищ	промислових підприємств	інших
14282	472	475	785	93	4	1247	8864	421	410	1	409	429	987

Всього протягом року перевірено та обстежено (за заявами та комісійно) 1719 об'єктів, в тому числі:

- планових перевірок – 151 (уніфіковані акти);
- позапланових – виконання приписів – 170;
- обстежень за заявами – 188 (акт обстеження ф.315/о);
- комісійних обстежень - 1380.

Результативність проведених заходів (виявлено порушень та оформлено приписів, розпоряджень, інших розпорядчих документів щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу):

- при планових перевірках на 96 об'єктах (63,6%);
- при позапланових перевірках – 72/38,3%;
- при комісійних обстеженнях – 408/29,6%.

Виконання програми моніторингових досліджень. Лабораторні моніторингові дослідження в зв'язку з проведенням тендерних процедур розпочато в другій половині травня Тернопільською регіональною лабораторією ДПСС України. Станом на 31.11.2018р. річний План досліджень та інструментальних вимірювань для здійснення моніторингу середовища життєдіяльності, об'єктів нагляду щодо дотримання вимог санітарного законодавства виконаний на 100%. Використано коштів на суму 2 249 138 гривень.

Результативність досліджень:

За мікробіологічними показниками досліджено:

- 1017 проб води питної/354 невідповідності, що складає 35% (57% у 2017р.);
- 5362 змиви з об'єктів зовнішнього середовища /1123 невідповідності - 21% (38% у 2017р.);

- 484 взірці харчових продуктів / 75 невідповідностей - 15,5% (2,9% у 2017р.).

За санітарно-хімічними показниками досліджено:

- 1011 проб води питної / 123 не відповідали вимогам, що склало 15,1% (49% у 2017р.);

- 1429 взірців харчових продуктів / 244 невідповідності - 17,1% (7,6% у 2017р.).

Проведено 3292 дослідження параметрів мікроклімату, в 56 випадках виявлено відхилення, що складає -2%;

651 дослідження параметрів штучного освітлення, в 55 випадках виявлено відхилення, що складає -8%.

Під час виконання Плану досліджень та інструментальних вимірювань для здійснення моніторингу середовища життєдіяльності, об'єктів нагляду щодо дотримання вимог санітарного законодавства у 2018 році здійснено обстеження з використанням лабораторних методів досліджень 221 дитячого навчального закладу, 272 загальноосвітніх шкіл, 27 дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, 64 лікувально-профілактичних закладів, 223 джерел централізованого водопостачання та 109 джерел децентралізованого водопостачання.

За результатами виявлених відхилень під час проведення моніторингових лабораторно-інструментальних досліджень керівникам та власникам об'єктів направлено 83 приписи та 453 пропозиції і рекомендації. Територіальними управліннями контролюється їх виконання – наявні письмові відповіді про їх виконання.

За результатами виявлених відхилень під час проведення моніторингових лабораторно-інструментальних досліджень, для належного реагування, направлено 45 інформацій до органів влади та місцевого самоврядування. В 39 випадках результати досліджень використовувались на засіданнях комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, 3 справи передано до правоохоронних органів (під час розслідування спалахів).

Тернопільська регіональна лабораторія Держпродспоживслужби забезпечує спектр досліджень у сфері санітарного законодавства, за два роки розширило сферу акредитації, освоївши більше 100 показників для потреб санепіднагляду. Забезпечує такі види досліджень:

- параметри мікроклімату;

- освітленість;

- змиви на якість дезінфекції та патогенну і умовно-патогенну флору;

- бактеріальна забрудненість повітря, харчових продуктів і страв;

- калорійність страв;

- якість термічної обробки харчових продуктів;

- вода питна за мікробіологічними, санітарно-хімічними та радіологічними показниками;

- вода басейнів, поверхневих водойм за бактеріологічними та санітарно-хімічними показниками;

- паразитологічні дослідження (пісок, ґрунт);

- у 2018 році освоєні методики досліджень показників атмосферного повітря (вже досліджуємо продукти згорання (CO, CO₂, SO₂, NO₂)), шуму (вже проводяться заміри), вібрації, дослідження на стерильність.

Надання адміністративних послуг.

Назва адміністративної послуги/погоджувальної процедури	кількість звернень за послугою у 2018 р.	кількість результатів наданих послуг у 2018 р.	К - сть відмов у наданні послуги у 2018 р.	ага ло М, з ро зді лу на да нн я ад мі ніс
Видача дозволу (санітарного паспорта) на роботу з радіоактивними речовинами та ін. джерелами іонізуючого випромінювання	60	58	2	
Погодження видачі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	206	181	25	
Видача акту санітарно-епідеміологічного обстеження об'єкту (для отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики та акредитації)	88	86	2	
Видача санітарного паспорта на склади пестицидів	17	14	3	

тративних послуг та проведення погоджувальних процедур у сфері санітарного законодавства, розглянуто 371 звернення, 339 з них задоволено, по 32-ох (9 %) - відмовлено у погодженні чи наданні дозволу.

У 2018р. здійснено розмитнення 1868 вантажів в зонах митного контролю, 144 - відмовлено в оформленні.

Скарги, звернення громадян. Протягом звітнього періоду розглянуто 93 звернення (скарг), із них вирішено позитивно – 85, із них ініційовано і розглянуто комісійно на рівні органів влади – 80.

Ускладнює роботу з розгляду скарг та самостійної перевірки об'єктів необхідність отримання дозволу від МОЗ на їх проведення, який наразі не видається (5 запитів направлено, жодного погодження не отримано), а також відсутність уніфікованих актів, передбачених статтею 6 ЗУ «Про основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Участь у роботі постійно діючих комісій, колегій, рад при ОДА, органів місцевого самоврядування, у складі робочих груп:

Працівники Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства є членами постійно діючих комісій, робочих груп при ОДА, а саме:

- комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;
- протиепізоотична комісія;
- ліцензійна комісія щодо ліцензування провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії, крім виробництва, транспортування та постачання теплової енергії за нерегулярним тарифом;
- ліцензійна комісія щодо ліцензування провадження господарської діяльності з надання послуг централізованого водопостачання (одна відмова з ініціативи служби у зв'язку з відсутності належних даних щодо здійснення виробничого лабораторно контролю якості води);

- робоча група щодо складання плану поводження з відходами;
- робоча група Департаменту соціального захисту населення щодо обстеження закладів соціального захисту (практично щомісяця);
- комісія ОДА та при РДА по перевірці оздоровчих закладів (у 2018р. жодного спалаху);
- робочі групи при РДА по об'їзду шкіл та ДНЗ перед початком нового навчального року.

Начальники районних управлінь є членами регіональних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Держпродспоживслужбою області ініційовано та проведено за нашої участі 39 засідань. Розглянуті питання водопостачання, оздоровлення дітей, епідситуація, в т.ч. спалахи.

Спалахи, масові отруєння. У 2018 році в Тернопільській області працівниками Держпродспоживслужби області розслідувано 5 спалахів кишкових інфекцій, з кількістю постраждалих 65 осіб, в тому числі 57 дітей (87,7%) та 1 масове отруєння, з кількістю постраждалих 252 особи, в тому числі 99 дітей (39 %).

У 2017 році розслідувано – 7 спалахів, з кількістю постраждалих 48 осіб, в т.ч. 31 дитина (64,6%).

Із 5-ти зареєстрованих у 2018 році спалахів - 4 спалахи сальмонельозу та 1 норовірусної інфекції; 4 пов'язані з дошкільними навчальними закладами і 1 з закладом громадського харчування, а саме:

1. Спалах «Сальмонельозу» в дитячому садку-ясла «Калинонька» м.Збаража, захворіло 27 осіб, в т.ч. 23 дітей та 4 дорослих (3 працівники ДНЗ).

Джерело збудника інфекції - інфіковані сальмонелою курячі яйця невідомого походження. Фактор передачі - «омлет» приготовлений з використанням інфікованих яєць.

2. Спалах «Норовірусної інфекції» у Микулинецькому ясла-садку «Веселка» Тербовлянського району, з кількістю захворілих 12 дітей (з однієї групи).

Зараження відбулося одномоментно контактним-побутовим шляхом під час проведення відкритого уроку за участю батьків та родичів, серед яких наймовірніше був хворий чи носій інфекції.

3. Спалах «Сальмонельозу», пов'язаний із закладом громадського харчування «Ресторація MISTO» м. Борщів. Захворіло 10 осіб, з них - 6 дітей.

Фактором передачі послужило інфіковане куряче м'ясо, з якого готувалися страви (за результатами лабораторних досліджень Державної установи «Тернопільський обласний лабораторний центр МОЗ України» у взірцях відварного порізаного курячого м'яса виділена сальмонела).

4. Спалах «Сальмонельозу» в навчально-виховному комплексі «Гаївська ЗОШ І-ІІ ст. - ДНЗ» Кременецького району з кількістю захворілих 10 дітей (з однієї групи).

Джерелом інфекції наймовірніше стала помічник вихователя (носії інфекції) даного закладу, у якої за результатами обстеження Державної установи «Тернопільський обласний лабораторний центр МОЗ України» виділений збудник сальмонельозу. Фактором передачі послужили інфіковані сальмонелою готові страви.

5. Спалах «Сальмонельозу та ГКІ» серед дітей, що відвідують ДНЗ №14 м. Тернопіль. Захворіло 6 дітей з різних груп.

Наймовірніше, що сальмонельоз у ДНЗ був занесений хворою дитиною (випадок захворювання не був зареєстрований у медичному закладі, батьки за медичною допомогою не зверталися), відтак захворювання поширилось серед дітей контактно-побутовим шляхом.

Причиною спалахів послужили грубі порушення вимог чинного санітарного законодавства, зокрема: порушення технології приготування страв, недотримання погоджених перспективних меню, використання немаркованих курячих яєць невідомого походження, відсутні умови для миття і обробки курячих яєць, формальне ведення документації, особливо з організації харчування, відсутність дезинфікуючих засобів, неправильне їх використання та інші.

В усіх випадках проведено комплекс протиепідемічних заходів на об'єктах нагляду (тимчасове закриття закладів, заключна дезинфекція у приміщеннях, вилучення, утилізація недоброякісної продукції, тимчасове відсторонення від роботи носіїв інфекції, тощо). Всі спалахи були ліквідовані в межах одного інкубаційного періоду (від моменту реєстрації спалаху). До винних осіб застосовані заходи дисциплінарного та адміністративного впливу (1 звільнення з роботи – ДНЗ «Калинонька» м.Збараж, завідувача садочком, 2 догани – завідувача і медсестра ДНЗ №14 м.Тернопіль, 1 протокол про порушення Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти...» - «Ресторація MISTO» м. Борщів). Матеріали розслідування спалахів передані до органів Національної поліції, по окремих відкриті кримінальні провадження (ДНЗ «Калинонька» м.Збараж, «Ресторація MISTO» м. Борщів). Збаразьким відділом Кременецької місцевої прокуратури закінчено досудове розслідування та скеровано до суду обвинувальний акт у кримінальному провадженні стосовно завідувачої господарством дитячого садка-ясла «Калинонька» м.Збаража, обвинуваченої у неналежному виконанні професійних обов'язків щодо охорони життя та здоров'я неповнолітніх внаслідок недбалого до них ставлення, що спричинило істотну шкоду здоров'ю 27 осіб.

У вересні 2018р. зареєстроване масове отруєння жителів с.Іване-Пусте Борщівського району із кількістю постраждалих 252 особи, в тому числі 99 дітей (в т.ч. 5 дітей до 1-го року життя). Під час розслідування запроваджувався комплекс заходів, а саме: розпорядженням Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області тимчасово припинялась діяльність ТОВ «Агрополіс» щодо проведення ними агрохімзаходів на території нашої області, виносились приписи, контролювались їх виконання. Після надання належних документів та виконання відповідних вимог припису, ТОВ «Агрополіс» отримало дозвіл на виконання агрохімзаходів на полях області лише наземним методом. За результатами розслідування та проведеного обстеження ТОВ «Агрополіс», з приводу виявлення порушень діючих санітарних норм і правил, матеріали направлені до органів Національної поліції, відкрите кримінальне провадження, ведеться досудове розслідування. Направлені матеріали в Департамент забезпечення діяльності, пов'язаної з небезпечними матеріалами Національної поліції України (на їх запит). Офіційної інформації стосовно заключних діагнозів ні з ДУ «Тернопільський обласний лабораторний центр МОЗ України», ні з Управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА ми не отримали, тому ні підтвердити, ні виключити можливості отруєння людей препаратом «Ураган Форте 500 під час проведення обробки полів с.Іване-Пусте авіаційним методом ми не можемо.

Питання, що стосувалися спалахів та отруєння, заслухані на засіданнях регіональних комісій з питань ТЕБ та НС, на нарадах у голів райдержадміністрацій. Інформації про результати розслідувань, причини спалахів, масового отруєння, виявлені порушення та пропозиції щодо їх усунення, направлялись до органів влади та відповідних їх структурних підрозділів.

Впродовж року проводились розслідування по 2 випадках ботулізму – підтвердився 1 випадок (Ланівецький район, із виробництвом харчових продуктів не пов'язаний, вживав консерву домашнього приготування) та 1-го випадку підозри на отруєння грибами – діагноз знятий (Підволочиський район).

Спалахів кишкових інфекцій чи масових харчових отруєнь в закладах оздоровлення та відпочинку протягом 2018 року на території області не було.

Управління захисту споживачів

Протягом звітнього періоду спеціалістами відділу контролю у сфері торгівлі, робіт та послуг відповідно до Плану заходів державного нагляду (контролю), Плану комплексних заходів державного нагляду (контролю) на 2018 рік та звернень громадян, проведено 109 перевірок щодо дотримання вимог законодавства про захист прав споживачів, з них 66 перевірок суб'єктів господарювання, що здійснюють торгівлю непродовольчими товарами (42 - згідно затвердженого плану, 13 - згідно комплексного плану та 11 – згідно звернень громадян), 18 перевірок суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю продовольчими товарами (7 – згідно затвердженого плану, 4 - згідно комплексного плану 7 - згідно звернень громадян), 25 перевірок суб'єктів господарювання, що надають послуги (6 – згідно затвердженого плану, 19 - згідно звернень громадян). Згідно планових заходів контролю порушення встановлено у 64 суб'єктів господарювання, згідно позапланових заходів контролю у 15 суб'єктів господарювання, а саме:

- виготовлення або реалізація продукції, що не відповідає вимогам нормативно-правових актів;
- відсутність необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про продукцію або продавця;
- невиконання або несвоєчасне виконання припису про усунення порушень прав споживачів;

- реалізація товару, строк придатності якого минув;
- порушення умов договору між споживачем і виконавцем про виконання роботи, надання послуги;
- обмеження або відмова в реалізації прав споживачів, установлених частиною другою статті 17 Закону України "Про захист прав споживачів".

Всього перевірено товарів на суму 622,139 тис.грн. та забраковано на суму 424,293 тис.грн (68%).

Протягом 2018 року спеціалістами вищезазначеного відділу було відібрано 21 одиницю продукції для проведення досліджень (вартість відібраних зразків становить 3,22 тис.грн.), вартість проведеної експертизи – 74,73 тис. грн. Із відібраних зразків 11 одиниць продукції не відповідали встановленим вимогам.

За 2018 рік за результатами перевірок до адміністративної відповідальності притягнуто 28 осіб та накладено адміністративних санкцій на суму 4,490 тис.грн., до відповідальності згідно ст.23 Закону України «Про захист прав споживачів» притягнуто 16 суб'єктів господарювання та накладено адміністративно-господарських санкцій на суму – 1274,340 тис. грн.

Відповідно до затвердженого Плану комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) на 2018 рік планові перевірки було здійснено на 13 автозаправних станціях.

Перевірено 21,13 тис.л нафтопродуктів, з яких не відповідали вимогам нормативно-правовим актів 13,383 тис. л.

За реалізацію продукції, що не відповідала вимогам нормативно-правових актів стосовно безпеки для життя, здоров'я та майна споживачів і навколишнього природного середовища накладено стягнення передбачені ст.23 Закону України «Про захист прав споживачів» на суму 1254,51 тис. грн.

За 2018 рік до Управління захисту споживачів надійшло 391 звернення громадян з приводу порушення їх прав як споживачів. При цьому отримано 307 звернень на особистому прийомі, письмово поступило - 56, з урядової "гарячої лінії" отримано - 28.

Протягом даного періоду спеціалістами Управління розглянуто 386 звернень, з них по 339 – надано роз'яснення, 47 - задоволено, а також повернуто коштів споживачам в розмірі 82,738 тис. грн.

Як показує аналіз звернень за 2018 рік, розглянуто:

- з питань якості продовольчих товарів – 26 звернень (6,73%);
- з питань якості непродовольчих товарів - 214 звернення (55,44%);
- щодо якості наданих послуг – 151 звернення (39,11%), з них 15 звернень щодо неналежного надання послуг житлово-комунальними господарствами;
- щодо придбання товарів через інтернет – 3 звернення.

З метою попередження причин, що породжують скарги, спеціалісти Управління захисту споживачів 33 рази виступили з роз'ясненнями вимог законодавства про захист прав споживачів в засобах масової інформації (радіо, телебаченні, пресі).

Протягом звітнього періоду Управлінням захисту споживачів досліджено 500 рекламоносіїв та встановлено 36 порушень дотримання вимог рекламного законодавства, а саме:

- 3 порушення вимог ч.3 ст. 7 і ч.1 ст.8 Закону України «Про рекламу», а саме реклама не повинна містити інформації або зображень, які порушують етичні, гуманістичні, моральні норми, нехтують правилами пристойності та вміщувати твердження, які є дискримінаційними за ознаками походження людини, її соціального і майнового стану, расової та національної належності, статі, освіти, політичних поглядів, ставлення до релігії, за мовними ознаками, родом і характером занять, місцем проживання, а також такі, що дискредитують товари інших осіб;
- 2 порушення вимог ч.2 ст.8 Закону України «Про рекламу», а саме – основними принципами реклами є: законність, точність, достовірність, використання форм та засобів, які не завдають споживачеві реклами шкоди;
- 5 порушень вимог ч. 5 ст. 8 Закону України «Про рекламу», а саме: реклама про знижку цін на продукцію, про розпродаж повинна містити відомості про місце, дату початку і закінчення знижки цін на продукцію, розпродаж, а також про співвідношення розміру знижки до попередньої ціни реалізації товару;
- 6 порушень вимог ч.1 ст.16 Закону України «Про рекламу», а саме: розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад;
- 1 порушення вимог ч.1 ст.20 Закону України «Про рекламу», а саме: забороняється реклама з використанням зображення дітей, які споживають або використовують продукцію, призначену тільки для дорослих;
- 4 порушення вимог ч. 4 ст. 21 Закону України «Про рекламу», а саме: реклама лікарських засобів, медичних виробів, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації повинна містити: текст попередження такого змісту: «Самолікування може бути шкідливим для Вашого здоров'я», що займає не менше 15 відсотків площі (тривалості) всієї реклами;
- 6 порушень вимог ч. 2 ст. 22 Закону України «Про рекламу», а саме: реклама алкогольних напоїв, реклама знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої забороняється засобами зовнішньої реклами;
- 4 порушення вимог ч.1 ст. 23 Закону України «Про рекламу», а саме: реклама зброї може здійснюватися тільки у відповідних спеціалізованих виданнях щодо зброї, або безпосередньо у приміщеннях торговельних закладів (підприємств), які реалізують зброю, або на відповідних виставках (заходах);
- 5 порушень вимог ч.2 ст.26 Закону України «Про рекламу», а саме: неподання на вимогу органу державної влади, на який згідно із законом покладено контроль за дотриманням вимог законодавства про рекламу, документів, усних та/або

письмових пояснень, відео- та звукозаписів, а також інформації щодо вартості розповсюдження зовнішньої реклами.

За порушення законодавства про рекламу протягом 2018 року винесено 36 рішень про накладення штрафу на суму 53,448 тис. грн. Сплачено в добровільному порядку – 21 на суму 24,548 тис. грн., на розгляді в суді знаходиться 10 справ на суму 22,95 тис. грн.

Протягом 2018 року спеціалістами відділу ринкового та метрологічного нагляду Управління захисту споживачів проведено 113 перевірок характеристик продукції (з них 81 перевірку відповідно до Секторального плану державного ринкового нагляду на 2018 рік, 29 позапланових перевірок характеристик продукції за ланцюгом постачання та 3 позапланові перевірки стану виконання рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів). За результатами проведених перевірок встановлені порушення законодавства про державний ринковий нагляд у 82 суб'єктах господарювання, що становить 72,5% від кількості перевірених суб'єктів.

При проведенні перевірок були виявлені наступні порушення законодавства про державний ринковий нагляд:

– розповсюдження продукції, на якій відсутній знак відповідності технічним регламентам;

– розповсюдження продукції без зазначення інформації про найменування та місцезнаходження виробника продукції, її імпортера;

- розповсюдження продукції без інструкції з використання;

- розповсюдження продукції без попередження про можливі небезпеку і ризики заподіяння шкоди, пов'язані з її використанням;

- введення в обіг продукції, на якій відсутній знак відповідності технічним регламентам;

- розповсюдження продукції, щодо якої неналежно застосовано знак відповідності технічним регламентам та інші.

За порушення вимог статті 44 Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» складено 79 протоколів та винесено 82 постанови, сума застосованих штрафів до суб'єктів господарювання становить 319,175 тис. грн., з них сплачено 316,625 тис. грн.

За 2018 рік винесено 167 рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів, а саме: 80 рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів щодо обмеження надання продукції на ринку шляхом усунення формальної невідповідності, 57 рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів щодо обмеження надання продукції на ринку шляхом тимчасової заборони продукції на ринку, 18 рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів щодо обмеження надання продукції на ринку шляхом приведення продукції у відповідність, 1 рішення про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів шляхом вилучення продукції з обігу, 11 рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів шляхом заборони надання продукції на ринку.

Протягом 2018 року спеціалістами відділу було відібрано 58 одиниць продукції для проведення досліджень (вартість відібраних зразків становить 16775,41 грн.),

вартість проведеної експертизи - 129151,74 грн. Із відібраних зразків 27 одиниць продукції не відповідає встановленим вимогам.

Сектор контролю за регульованими цінами

Завданнями Сектору контролю за регульованими цінами Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області є:

організація роботи із здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;
здійснення державного нагляду (контролю) за достовірністю інформації, зазначеної у документах про формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;

надання органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, суб'єктам господарювання обов'язкових до виконання приписів про усунення порушень вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;

Планові перевірки не проводились. Мораторій.

Фахівцями Сектору за 2018 рік проводилась позапланова робота, а саме:

розглянуто 40 звернень громадян та суб'єктів господарювання, в тому числі 4 запити на отримання публічної інформації та 3 звернення по гарячій лінії;

проведено 13 позапланових заходів контролю щодо порядку формування, встановлення і застосування цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги з яких у 11 суб'єктів виявлено порушення державної дисципліни цін, тобто 84, 6 відсотків із перевірених. За результатами проведених позапланових заходів

прийнято за результатами проведених позапланових заходів: 4 рішення, 8 приписів та 7-м посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності;

направлено 4 листи у міські та селищну ради щодо приведення у відповідність їх рішень до вимог чинного законодавства;

попереджено (зменшено) необґрунтоване фінансування з бюджету на загальну суму 10325,6 тис. гривень, тому числі 9917,3 тис. грн по послугах теплопостачання та 408,3 тис. гривень по послугах з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій;

попереджено обрахування споживачів у розрахунку на рік на суму 4268,1 тис. гривень, в тому числі 2761,9 тис. грн по послугах теплопостачання; 225,53 тис. гривень по послугах з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій; 145,7 тис. грн по послугах з поводження побутовими відходами та 1135,0 тис. грн по послугах водопостачання та водовідведення;

здійснено перерахунки споживачам (повернуто коштів) суб'єктами господарювання за прийнятими рішеннями та приписами на загальну суму 1930,5 тис. гривень;

вимоги рішень, приписів та постанов виконані в повному обсязі станом на 01.01.2019 року;

проведено щомісячно моніторинг по 34 аптечних закладах (247 лікарських засобів та 6506 цін, щодо яких здійснюється аналіз), вартість яких підлягає відшкодуванню; написано 21 інформація по результатах роботи на сайт та дано інтерв'ю на телебаченні.

З 1 квітня 2017 року в Україні діє урядова програма „Доступні ліки”, у рамках якої пацієнти за рецептом лікаря можуть отримати безкоштовно або з доплатою лікарські засоби для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми. Сьогодні перелік міжнародних непатентованих найменувань препаратів, які включені до програми, затверджено постановою КМУ від 09.11.2016 № 863. Реєстр лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню, затверджений наказом МОЗ України № 856.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 955 „Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби та медичні вироби” (далі – Постанова № 955) визначені граничні постачальницько -збутові надбавки та граничні торговельні (роздрібні) надбавки на лікарські засоби і вироби медичного призначення, що включені до Національного переліку основних лікарських засобів.

Відповідно до доручення Віце-прем'єр-міністра України Розенка П.В. та листа Міністерства охорони здоров'я України від 11.04.2017 № 18-01/3-1344/10082, доручення Голови Харківської обласної державної адміністрації від 27.12.2017 №01-16/10614 сектором контролю за регульованими цінами Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області проводиться моніторинг застосування державних регульованих цін на лікарські засоби, які беруть участь в Урядовій програмі „Доступні ліки”. Робота спрямована на забезпечення контролю за правильністю застосування суб'єктами господарювання державних регульованих цін, запобігання випадків порушень державної дисципліни цін на лікарські засоби.

Щомісячно сектором контролю за регульованими цінами Головного управління Держпродспоживслужби в області проводиться моніторинг аптечних закладів з питань дотримання вимог законодавства у сфері ціноутворення. Зокрема, аналізуються розміри граничних оптово-відпускних, закупівельних та фактичних роздрібних цін, а також розміри застосованих оптово-відпускних та торговельних (роздрібних) надбавок на лікарські засоби, які ввійшли до програми реімбурсації.

За результатами проведених перевірок аптечних закладів виявляються поодинокі факти застосування завищеного рівня торговельної (роздрібною) надбавки, що нараховується до закупівельної ціни з урахуванням податків, що є порушенням вимог п.п.3 п.1 постанови № 955.

Протягом року Сектором контролю за регульованими цінами Головного управління проаналізовано близько 6506 цін 247 лікарських засобів у 34 аптечних закладів області. Як наслідок, у 2-х суб'єктів господарювання встановлені порушення державної дисципліни цін.

Суб'єктам господарювання, які допустили порушення державної дисципліни цін, Головним управлінням надавались листи, в яких повідомлено про необхідність здійснювати реалізацію лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню з державного бюджету, відповідно до вимог діючого законодавства України. Висвітлено інформацію на офіційному сайті Головного управління. Постійно проводиться

роз'яснювальна робота з суб'єктами господарювання стосовно необхідності надання інформації для виконання поставлених Урядом завдань.

На виконання розпорядження ОДА від 31.01.2018 № 57-од прийняли участь в складі робочої групи із здійснення контролю за виконанням інвестиційних програм підприємствами у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання і водовідведення в управлінні житлово-комунального господарства та енергозбереження Тернопільської обласної державної адміністрації.

На засіданні керівництво КПТМ ТОР „Тернопільтеплокомуненерго” та Збараського МКП „Збараж” провітувало про виконання інвестиційних програм за 2017 рік. Підприємствами освоєно кошти за цільовим призначенням: роботи з реконструкції тепломереж проводились за рахунок власних коштів теплопостачального підприємства, з оновлення та будівництва мереж водопровідно-каналізаційного підприємства здійснено за кошти місцевого бюджету.

Інвестиційна складова - важлива складова частина структури тарифів, що утворюється від господарської діяльності ліцензіата та направляєтся для фінансування заходів інвестиційної програми, спрямованих на розвиток виробництва.

Судова практика по результатах роботи відсутня.

В План здійснення заходів державного нагляду (контролю) Сектором на 2019 рік включено 22 суб'єкти господарювання, в тому числі

- 12 суб'єктів господарювання по питаннях дотримання вимог законодавства з питань формування, встановлення та застосування цін/тарифів на послуги житлово-комунального господарства;
- 5 суб'єктів господарювання по питаннях дотримання вимог законодавства з питань формування, встановлення та застосування цін/тарифів на лікарські засоби та виробу медичного призначення;
- 3 суб'єктів господарювання по питаннях дотримання вимог законодавства з питань формування, встановлення та застосування цін/тарифів на послуги харчування в шкільних їдальнях.

Відділ реєстрації сільськогосподарської техніки

Протягом 2018 року проведено організаційні заходи :

- внесено зміни до ПКМУ №1051 від 28.12.2016 року про роботу фахівців сектору реєстрації сільськогосподарської техніки;
- налагоджено співпрацю з Державним підприємством «Київський обласний виробничо-технічний центр стандартизації, метрології і якості продукції» з метою забезпечення бланковою продукцією та номерними знаками; а також з установами, організаціями, фермерськими господарствами, міжшкільними навчально-виробничими комбінатами.

Протягом звітного року виконано зареєстровано :

- 1523 одиниць с-г техніки у фізичних осіб;
- 727 одиниці с-г техніки у юридичних осіб ;

За 2018 рік знято з обліку : 848 одиниць с-г техніки ;

Прийнято іспити у 12 навчальних закладах та видано 1476 посвідчень тракториста-машиніста . Надано відповіді на запити від виконавчих органів - 46031 шт.

Заяв та скарг від юридичних та фізичних осіб не надходило.

Відповідно до уніфікованої бази даних станом на 31 грудня 2017 року по області перебуває на обліку - 43754 од. сільськогосподарської техніки.

Забезпечено прийом громадян фізичних та юридичних осіб з метою надання консультацій, допомоги з організаційних питань щодо реєстрації, перереєстрації транспортних засобів та отримання посвідчень.

Проведено роботу по наданню відповідей на запити щодо реєстрації транспорту, відомостей про власників до таких органів, як Головне територіальне управління юстиції в Тернопільській області, Головне управління Національної поліції в Тернопільській області, Головне управління Державної фіскальної служби в Тернопільській області, Прокуратура в Тернопільській області, а також арбітражним керуючим.